NDFs forhold til DrH - utvalgsrapport

Utvalgsmedlemmer:

Mette Brantzeg
Mikkel Bugge
Eirik Fauske
Jesper Halle
Liv Heløe
Ellisiv Lindkvist
Eva Koefoed Sevaldson
Lene Teigen

Oppsummering

Utvalget har ikke klart å samle seg som en felles innstilling. Utvalget har også delt seg på ulike måter under forskjellige punkter i diskusjonen og konklusjonene. I kortform kan anbefalingene oppsummeres slik:

Styresammensetningen ved DrH:

- Et samlet utvalg anbefaler at NDF ikke igangsetter noe arbeid for å få endret dagens paragraf 6 i DrHs vedtekter mht. hvilke instanser som oppnevner styremedlemmer til DrHs styre.
- Fire medlemmer (Heløe, Lindkvist, Sevaldson og Teigen) anbefaler at styret i NDF står fritt til å oppnevne den styrerepresentanten til DrH som NDF-styret anser som best egnet.
- Tre medlemmer (Bugge, Fauske og Halle) anbefaler at styret i NDF ikke oppnevner sin egen forbundsleder til styret i DrH.
- Ett medlem (Brantzeg) anbefaler at NDFs representant tar initiativ til at NDF, NScF og NSF avvikler praksisen med å oppnevne egne forbundsledere til styret i DrH. Brantzeg mener dette vedtaket bør gjøres i DrH's eget styre.

Hvordan NDF best kan ivareta og fremme dramatikerens økonomiske og kunstneriske interesser i forhold til DrH:

- Et samlet utvalg støtter de prosessene som allerede er i gang mht. brukerrepresentant i DrH-styret og nåværende daglig leders planer om opprettelse av et kunstnerisk råd.
- Utvalget oppfordrer styret i NDF om å gjøre medlemmene kjent med strategi og arbeid omkring urpremierestøtten og slik oppklare evt. misforståelser.
- Utvalget vil oppfordre NDFs styrerepresentant til aktivt å arbeide for at et tettere og mer forpliktende samarbeid mellom DrH og scenekunstinstitusjonene får en sentral plass i husets langsiktige strategiplaner.

Hvordan sikre en profesjonell drift av DrH.:

- Styret i NDF oppfordres til å ta kontakt med de andre oppnevnende organisasjonene i med sikte på å koordinere oppnevnelsene slik at DrH-styrets kompetanse ses i en helhet.
- Utvalget oppfordrer vår representant i styret ved DrH å arbeide for at det vedtektsfestes en begrensing i antall perioder et styremedlem kan sitte.

Bakgrunn

Bakgrunnen for utvalgets arbeid er at en del medlemmer reiste sak om NDFs forhold til Dramatikkens hus på forbundets årsmøte 2014.

Forslaget som ble sendt ut med årsmøtepapirene var:

”Styret i Dramatikerforbundet velger NDFs styrerepresentant ved Dramatikkens hus for to år av gangen. Styrerepresentanten fra NDF kan gjerne, men må ikke, være medlem av NDF. Representanten kan ikke samtidig ha styreverv i Dramatikerforbundet.”

Forslaget ble hovedsakelig begrunnet i fare for maktkonsentrasjon og fare for tilfeldig og ikke tilstrekkelig relevant kompetanse.

På årsmøtet reiste styret sitt eget forslag. Etter en del diskusjon ble dette forslaget vedtatt:

”Dramatikerforbundet nedsetter et utvalg med mandat til å utrede NDFs forhold til Dramatikkens hus. Utvalget bes spesielt se på styresammensetningen ved Dramatikkens hus og hvordan Dramatikerforbundet best kan ivareta og fremme dramatikerens økonomiske og kunstneriske interesser ved Dramatikkens hus samt sikre en profesjonell drift av huset. Utvalget gir sin innstilling til styret innen utgangen av mai.

Dramatikerforbundet vil arbeide for at brukerne/husdramatikerne øker sin innflytelse og deltakelse ved driften av Dramatikkens hus blant annet ved at nevnte gruppe får egen styreplass ved Dramatikkens hus.”

I etterkant av årsmøtet nedsatte styret et utvalg bestående av:

Mette Brantzeg, Mikkel Bugge, Eirik Fauske, Jesper Halle, Liv Heløe, Ellisiv Lindkvist, Eva Koefoed Sevaldson og Lene Teigen.

Eva Koefoed Sevaldson ledet utvalgsarbeidet.

Det ble tidlig klart at utvalget ikke kunne klare å levere innstilling innen utgangen av mai. Dette ble klarert med forbundsleder. Utvalget har likevel arbeidet så hurtig som vi har ment var forsvarlig.

Utvalget har hatt fem møter i perioden 14.05-13.06. Mellom møtene har det vært distribuert tekstutkast med kommentarer internt i utvalget. I perioden mellom siste møte og tidspunktet for oversendelse av rapporten til styret 19.06.2014, har utvalget bearbeidet teksten gjennom utstrakt mailkorrespondanse. På ett av møtene var Monica Borraco invitert til å redegjøre for sin oppfatning. På et annet var Maria Tryti Vennerød, som presenterte forslaget på årsmøtet, invitert. Maria oversendte i etterkant et notat til utvalget hvor hun utdypet noen av de temaene som var oppe på møtet. Siri Senje tok initiativ til et møte med utvalget og traff Eirik Fauske og Mette Brantzeg i forkant av et utvalgsmøte. Siri har også sendt et notat til utvalget hvor hun redegjør for sine synspunkter.

Utvalget har delt arbeidet i tre bolker:

1. Styresammensetningen ved DrH.
2. Hvordan NDF best kan ivareta og fremme dramatikerens økonomiske og kunstneriske interesser.
3. Hvordan sikre en profesjonell drift av DrH.

Parallelt med utvalgets arbeid har styret ved DrH tatt initiativ for å få prolongert to av styremedlemmenes funksjonstid med to år og representanten for de ansatte med ett år slik at man sikrer kontinuiteten i styrearbeidet fremover. Gjennom denne forskyvningen av ulike styremedlemmers funksjonstid unngår man at hele styret skiftes ut samtidig ved fremtidige utnevnelser.

Årsmøtets vedtak om at forbundet skal arbeide for at brukerne får representant i styret ved DrH, er blitt igangsatt.

Utvalget er også blitt informert om at nåværende daglig leder ved DrH ønsker å etablere et kunstnerisk råd ved huset.

Styresammensetningen ved DrH

Paragrafen som angir hvordan styret ved DrH skal oppnevnes lyder som følger:

«Stiftelsen ledes av et styre bestående av 5 medlemmer.

Styret velger selv sin leder. Styret er beslutningsdyktig når minst tre medlemmer er tilstede, med unntak av vedtektsendringer – som krever 2/3 flertall i fulltallig styre.

Styremedlemmene oppnevnes av Norske Dramatikeres Forbund, Norsk Sceneinstruktør-forening, Norsk Skuespillerforbund, Norsk teater- og orkesterforening og av de ansatte ved teatret – med en representant hver.

Stiftelsens styre oppnevner 2 upersonlige varamedlemmer.

Funksjonstiden er 4 år.

Hvis et styremedlem fratrer i perioden, skal organisasjonen som oppnevnte angjeldende styremedlem oppnevne et nytt styremedlem for resten av perioden.»

Diskusjon:

Det har vært hevdet at det er uheldig at interesseorganisasjoner oppnevner styremedlemmer i en kunstinstitusjon. Utvalget har drøftet hvorvidt man skal gi styret i NDF det råd å arbeide for at styret i DrH skal endre vedtektene slik at noen andre tillegges myndighet til å oppnevne styret i DrH. Kulturdepartementet har vært nevnt som en mulig instans. Imidlertid har utvalget samlet seg om ikke å anbefale en endring i DrHs vedtekter som fratar NDF muligheten til å oppnevne en representant til DrH-styret. Det er utvalgets oppfatning at dramatikernes interesser i DrH ivaretas best gjennom retten til å påvirke DrH-styrets sammensetning.

Det har vært argumentert for at dagens vedtekter (som legger myndigheten til å oppnevne styremedlemmene til forbundene, NTO og de ansatte) er til hinder for at styret tilføres nødvendig kompetanse. Kompetansene som det er blitt pekt på er blant annet juridisk, økonomisk og HMS/arbeidsmiljølovkompetanse. Utvalget mener at vedtektene ikke legger begrensinger med hensyn til hvem forbundene, NTO og de ansatte kan utpeke, og at NDF i likhet med de andre organisasjonene står fritt til å oppnevne personer med den kompetansen man til enhver tid anser som mest hensiktsmessig.

Videre har det vært argumentert for at dagens vedtekter medfører at den samlede kompetansen i styret blir for ensidig, gitt situasjonen i det forrige styret ved DrH hvor tre styremedlemmer også var forbundsledere. Utvalget er enig i at et godt styre skal inneha bred og komplementær kompetanse. Det har vært drøftet om en valgkomité kunne bidratt til å se styrets samlede kompetanse mer helhetlig enn tilfelle er i dag. Spørsmålet om hvem som skal oppnevne valgkomiteen dukker da opp. Gitt utvalgets standpunkt om at vi ikke ønsker at NDF skal frasi seg muligheten til å ha innflytelse på styresammensetningen, vil den nærliggende løsningen være å foreslå at forbundene og NTO oppnevner valgkomiteen. Dette fremstår imidlertid som en kompliserende konstruksjon som ikke endrer dagens realitet i nevneverdig

grad. Utvalget har derfor landet på at vi ikke ønsker å anbefale at NDF skal arbeide for at det opprettes en valgkomité. Samtidig ser utvalget behovet for at organisasjonene samordner oppnevningen av styremedlemmer slik at man sikrer en bredest mulig kompetanse i DRH-styret.

Deler av kritikken mot styresammensetningen i DrH har gått på at de tre forbundene (NDF, NScF og NSF) har oppnevnt sine egne forbundsledere. Som det vil fremgå av Brantzegs forslag under, mener noen at NDF bør ta initiativ til at forbundene unnlater å gjøre dette.

Fire medlemmer (Heløe, Lindkvist, Sevaldson og Teigen) mener at NDF ikke bør kritisere de andre scenekunstorganisasjonene mht. hvem de velger å la seg representere av. Disse medlemmene mener at det kun er mht. vår egen representant at NDF evt. kan pålegge seg selv restriksjoner mht. hvilke andre verv som evt. er uforenlig med styreplass i DrH.

Disse medlemmene ønsker å legge til at NDFs styrerepresentant i DrH er uavhengig av forbundet i det vedkommende er utpekt, og kan ikke stille med bundet mandat. Disse medlemmene mener at styremedlemmet må vurdere på fritt grunnlag hva som tjener DrH, også dersom representanten skulle mene at forbundsledere bør sitte i styret.

Tre av medlemmene i utvalget (Bugge, Fauske, Halle) mener den rådende praksis med sterk representasjon av forbundsledere i Styret av Dramatikkens Hus kan være uheldig for offentlighetens bilde av Dramatikkens Hus som uavhengig stemme og ber derfor styret i NDF om å gå i dialog med de andre forbundene om dette er en heldig praksis.

Brantzeg mener at NDF bør arbeide for at ingen forbundsledere bør sitte i DrHs styre. Brantzeg foreslår at saken tas opp i DrH sitt styre. NDF-representanten/forbundsleder bringer saken til DrH-styret. Styret i DrH har en frihet og en historisk mulighet til å gjøre et vedtak om at forbundslederne ikke lenger skal inneha styreverv i DrH. Den muligheten bør styret i DrH ikke la gå fra seg. På den måten kan det vise handlekraft og ta sitt ansvar for å skape ro rundt den turbulente situasjonen. Brantzegs anbefaling og ytterligere begrunnelse for denne følger lenger ned.

Konklusjon:

Et samlet utvalg anbefaler at NDF ikke igangsetter noe arbeid for å få endret dagens paragraf 6 i DRHs vedtekter.

Utvalget anbefaler at styret i NDF innfører som rutine at man tar kontakt med de andre forbundene og NTO i forkant av nye utnevnelser for å koordinere utnevnelsene med tanke på å sikre bred kompetanse i styret som helhet.

Fire medlemmer (Heløe, Lindkvist, Sevaldson og Teigen) anbefaler at styret i NDF står fritt til å oppnevne den styrerepresentanten til DrH som NDF-styret anser som best egnet.

Tre medlemmer (Bugge, Fauske og Halle) ber styret i NDF om å gå i dialog med de andre forbundene med tanke på å justere praksisen med sterk representasjon av forbundsledere i DrH styret.

Brantzeg anbefaler følgende:

- Ordningen med å oppnevne fagforbundslederne i NSF, NScF og NDF til styremedlemmer i Dramatikkens Hus bør avvikles. Med "fagforbundsledere" menes også de personer som i gitte situasjoner kan tenkes å måtte handle i fagforbundslederns sted og representere vedkommendes mandat og myndighet.
- Et vedtak i styret for Dramatikkens Hus bør sikre at ordningen beskrevet i punktet over avvikles.
- Nåværende styresammensetning i DrH opprettholdes til det foreslåtte vedtaket i denne innstillingens punkt 2 er gjennomført. Når vedtaket er gjort, kan det oppnevnes andre styremedlemmer enn de tre forbundslederne ved at DrH - styret selv har fristilt plassene.

Brantzegs begrunnelse:

*Regelen om habilitet kan gjelde en konkret sak eller generelt. Til det siste hører bestemmelser som utelukker noen fra å ha visse stillinger eller verv fordi det er en risiko for at vedkommende vil opptre partisk. Kombinasjonen forbundsleder i NDF/NSF/NSCF og styremedlem/leder i samme person kan lede til partisk opptreden. Derfor anbefaler dette medlemmet at disse stillinger og verv skjøttes av forskjellige personer. Tilliten til personens upartiskhet blir dermed styrket og ikke svekket.

* Muligheten er til stede for rolleblanding. Forbundenes virkeområde er forskjellig fra Dramatikkens Hus sitt virkeområde. Dramatikerforbundenes oppgave er f. eks. å ivareta og fremme dramatikernes økonomiske og kunstneriske interesser. Det er ikke sammenfallende med Dramatikkens Hus som har som oppdrag å utvikle og fremme norsk og samisk dramatikk og scenetekst.

* Styremedlemmer med for mange hatter kan være problematisk, også for medlemmene selv. Forbundslederen kan komme i «konflikt» med seg selv som styremedlem i DrH.

* Med den armlengdes avstand som oppstår ved separate funksjoner, står forbundene friere til å vurdere og komme med innspill, påvirke og være kritiske om nødvendig, til aktiviteten ved Dramatikkens Hus.

* Det er viktig å sikre styresammensetningen ved Dramatikkens Hus, ved at styremedlemmenes samlede kompetanse representerer bredest mulig kompetanse

Brantzeg anbefaler videre:

* NDFs forbundsleder oppfordres til å bringe saken inn til behandling i DrH styret. Forslaget innebærer at den nåværende styresammensetning i DrH består til saken er behandlet i DrH-styret. DrH-styret er det rette forum for å behandle endringer i styresammensetningen. Dette

kan ikke gjøres i det enkelte forbund. Men NDFs forbundsleder kan initiere endringen ved å bringe saken videre til DrH-styret.

* Ved å la et ansvarlig styre for Dramatikkens Hus gjøre foreslåtte endringer, og ikke Forbundenes egne styrer gjøre dem, risikerer man ikke at en forbundsleder blir oppnevnt til DrH-styret og en annen ikke. En slik situasjon ansees av dette medlemmet som ugunstig.

* Et ansvarlig styre for DrH er det styret som kan gi noen tiltrengte signaler og skape ro i situasjonen. Ved aktivt å initiere endringene i styresammensetningen, vil DrH - styret være i forkant av situasjonen og løse saken på en god måte.

Bør NDF pålegge seg selv restriksjoner mht. hvilke andre verv/roller vår representant i DRH-styret kan inneha?

Diskusjon:
Flere har pekt på faren for rolleblanding som kan oppstå dersom styrerepresentanten samtidig innehar andre verv eller stillinger. I forslaget til årsmøtet står det at: «Representanten bør ikke samtidig har styreverv i Dramatikerforbundet.»

Utvalget ønsket å se bredere og rent prinsipielt på problemstillingen. Utvalget mener at de aller fleste roller og verv lar seg kombinere med å være DNFs representant i DrH-styret. I mange tilfeller er det å anse som en fordel at kandidaten har bred styre- og/eller ledererfaring, et solid nettverk i bransjen og generelt god innsikt i feltet. Utvalgets flertall (Bugge, Fauske, Halle, Heløe, Lindkvist, Sevaldson og Teigen) kan ikke se at styreverv i NDF bør diskvalifisere fra DRH-styret i større grad enn andre relaterte stillinger og verv; eks teatersjefer eller personer med styreverv i andre kunst/kulturinstitusjoner. Det særskilte tilfellet hvor leder av NDF også er styreleder ved DrH drøftes mer inngående nedenfor.

Det samme flertallet mener at et bindende styrevedtak (eller årsmøtevedtak) som ekskluderer kvalifiserte kandidater fra styreverv i DrH utelukkende på grunn av andre definerte roller vedkommende måtte inneha på det aktuelle tidspunktet, er en unødvendig begrensing av NDF-styrets handlefrihet. Flertallet vil likevel anbefale NDF-styret å gjøre en nøye vurdering av mulige rollekonflikter i forkant av utnevningen.

Tre av utvalgets medlemmer (Bugge, Fauske og Halle) vil i tillegg til anbefalingen om å vurdere mulige rollekonflikter også anbefale at styret i NDF ikke oppnevner sin egen forbundsleder til styret i Dramatikkens Hus.

Brantzeg mener prinsipielt at NDF ikke bør sette seg utover vanlige om enn uskrevne regler om rolleblanding og habilitet, som gjelder i alle andre styreopprettelser, stillinger og verv. Dette medlemmet mener dessuten at DNFs forbundsleder som og er styremedlem i DrH sitt styre potensielt kan komme i en rollekonflikt. Kompetansen forbundsleder har bør brukes i rollen som forbundsleder.

Fire medlemmer (Heløe, Lindkvist, Sevaldson og Teigen) vil også peke på at NDF eventuelt vil sette seg selv i en særstilling ved å være den eneste organisasjonen som pålegger seg selv denne typen restriksjoner. Disse medlemmene er bekymret for signaleffekten et slikt vedtak vil kunne gi. Aktører som NDF samarbeider med, ikke minst rundt spørsmål knyttet til DrH (som Kulturdepartementet, våre søsterorganisasjoner på scenekunstfeltet o.l.), kan finne det underlig at dramatikerne er den eneste gruppen som ekskluderer sine egne tillitsvalgte fra styret i Dramatikkens hus.

Disse medlemmene vil også legge til at medlemmene i NDF gir sin tillit til forbundets styre og forbundsleder gjennom valgene på årsmøtet, og dermed tilkjennegir tillit til at disse treffer gode beslutninger på alles vegne. Disse medlemmene mener det er uheldig dersom forbundet gjennom å avskjære enkelte tillitsvalgte til særskilte verv utenfor forbundet, innskrenker det handlingsrommet som styret i forbundet bør ha.

Tre medlemmer (Bugge, Fauske og Halle) er mindre bekymret for nevnte signaleffekt. De legger mer vekt på den signaleffekten man viser NDFs medlemmer når de unngår å ha sin egen forbundsleder i en utsatt posisjon. Disse medlemmene foreslår heller ingen lovmessig restriksjon, men kommer med en anbefaling om at NDF ikke oppnevner sin egen forbundsleder. I tillegg ber de NDFs styre diskutere om praksis med oppnevning av forbundsledere bør fortsette.

Brantzeg mener at ved å la et ansvarlig styre for Dramatikkens Hus gjøre som foreslått risikerer man ikke at en forbundsleder blir oppnevnt til DrH-styret og en annen ikke.

Konklusjon:

Fire medlemmer (Heløe, Lindkvist, Sevaldson og Teigen) ønsker ikke at NDF ensidig skal pålegge seg selv restriksjoner mht. hvem som kan oppnevnes til DrH-styret.

Tre medlemmer (Bugge, Fauske og Halle) anbefaler at styret i NDF ikke oppnevner sin egen forbundsleder til styret i Dramatikkens Hus. For nærmere begrunnelse, se under punktet «Om kombinasjonen av rollene som NDF-leder og styremedlem i DrH»

Brantzeg anbefaler at NDFs forbundsleder foreslår i DrH-styret at ordningen med forbundsledere i DrH styret avvikles.

Særskilt om evt. dobbeltroller gjennom både styreverv i NDF og DrH

Et tilbakevendende argument for å pålegge oss selv restriksjoner ved styreoppnevningen er at NDF og DrH ikke har samme målsetting. NDF er en interesseorganisasjon mens DrH er en kunstinstitusjon. Utvalget er fullt innforstått med denne forskjellen og har gått grundig inn i diskusjonen om det å ha tillitsverv i en interesserorganisasjon i seg selv er diskvalifiserende for å skjøtte et styreverv i DRH på en god måte.

Som en del av diskusjonen har utvalget gått gjennom den konkrete kritikken som har vært rettet mot styret i DrH i forslag til årsmøtet i NDF, innlegg og kommentarer på Scenekunst.no samt notatene fra Maria og Siri. Utvalget har verken mandat eller mulighet til å vurdere kritikk rettet mot beslutninger tatt av DrH-styret, heller ikke hvorvidt styret har opptrådt ukorrekt eller arrogant. Utvalget tar altså ikke stilling til hvorvidt denne kritikken er berettiget eller ikke. Utvalget registrerer imidlertid at flere kritikere mener det er en sammenheng mellom kritikkverdige beslutninger og opptreden – og tilknytning til interesseorganisasjonene. Utvalgets mål med å gjennomgå eksemplene har derfor vært å se hvorvidt beslutningene kan sies å være betinget av representantenes tilknytning.

Et flertall i utvalget (Bugge, Fauske, Halle, Heløe, Lindkvist, Sevaldson og Teigen) finner det vanskelig å se at DrH har vært styrt av laugenes formålsparagrafer, forstått som økonomiske eller fagforeningspolitiske interesser. Dette flertallet kan heller ikke se at det er tatt beslutninger i styret ved DrH som favoriserer Dramatikerforbundet eller andre forbund på bekostning av DrHs interesser. Flertallet anser derfor ikke beslutningene som funksjon av organisasjonstilslutning. En følge av dette er at flertallet mener det ikke er gitt at beslutningene ville blitt annerledes dersom styreplassene var bekledt av personer utenfor forbundenes styrer. Oppsummert mener utvalgets flertall at det ikke kan påvises en direkte sammenheng mellom DrH-styrets beslutninger og det faktum at tre av styremedlemmene var forbundsledere på det tidspunktet kritikken mot DrH-styret ble reist.

Fire medlemmer (Heløe, Lindkvist, Sevaldson og Teigen) mener på bakgrunn av dette at det ikke kan reises prinsipielle argumenter for at forbundslederne skal ekskluderes fra DrH. Etter disse medlemmenes syn er det verken formelt eller i praksis slik at forbundstilknytningen har påvirket arbeidet i DrH-styret.

Brantzeg ønsker kun å kommentere dette punktet generelt. Brantzeg henviser til habilitetsregler og mener at med den armlengdes avstand som oppstår ved separate funksjoner, står forbundslederne mye friere til å vurdere situasjonene fortløpende og komme med innspill, påvirke og være kritiske om nødvendig, til aktiviteten ved Dramatikkens Hus.

Om kombinasjonen av rollene som NDF-leder og styremedlem i DrH

Utvalgets flertall (Bugge, Fauske, Halle, Heløe, Lindkvist, Sevaldson og Teigen) ønsket en diskusjon som kunne identifisere fordeler ved å utnevne forbundslederen og fordeler ved å utnevne en person som ikke har sentrale verv i NDF. Kort oppsummert og svært forenklet fant vi disse fordelene:

Forbundslederen vil ha:

- daglig omgang med spørsmål knyttet til dramatikeres virke
- inngående kjennskap til feltet/avtaleverk/produsenter/medlemmer
- inngående kjennskap til de andre laugene

- tyngde i kraft av å være tillitsvalgt

Mens representant valgt utenfor NDFs styre kan tilføre:

- tyngde i kraft av sin erfaring/posisjon/virke – fra et annet sted enn NDF
- en annen type kontaktnett
- tenkning frikoblet dramatikeres fagpolitiske interesser
- tenkning inspirert fra andre virksomheter

Dette flertallet mener at begge disse knippene med kompetanser er verdifulle og at det må være de aktuelle utfordringene forbundet mener DrH står overfor som må være førende for valget av kandidat.

Flere av forslagsstillerne har vært opptatt av at NDF mister muligheten til å kritisere DrH offentlig dersom forbundslederen også sitter i DrHs styre. Argumentet er at forbundet gjennom å være en aktiv aktør i scenekunstfeltet ved sitt engasjement i Dr.H, ikke samtidig kan innta posisjonen som korrigerende instans.

Utvalget har diskutert hva slags saker relatert til DrH det ville være naturlig at NDF uttalte seg offentlig om. Det måtte naturligvis være dersom DrH motarbeidet norske dramatikeres kunstneriske og økonomiske interesser.

Fire medlemmer (Heløe, Lindkvist, Sevaldson og Teigen) mener at faren for at en slik situasjon skal oppstå er liten med tanke på at DrHs formålsparagraf sier at «Stiftelsens formål er å utvikle ny dramatikk og scenetekster, og å medvirke til å frembringe og fremføre ny norsk og samisk dramatikk og scenetekster. (…)» At ikke alle dramatikere er enige i husets kunstnerisk profil til enhver tid, vil neppe legitimere at dramatikerforbundet uttaler seg offentlig om de kunstneriske valgene som gjøres ved DrH.

Disse medlemmene vil også hevde at dersom NDF finner det nødvendig å påvirke utviklingen ved DrH, så gjøres det mer effektivt fra en styreplass enn fra en posisjon utenfor DrH. Disse medlemmene ønsker å legge til at det vil være en hel rekke saker som behandles i styret i DrH som verken kan eller skal debatteres i offentligheten eller være gjenstand for dialog mellom NDF og DrH. Disse medlemmene kan ikke se at argumentet om behov for offentlig kritikk av DrH er tungtveiende nok til å ekskludere NDFs leder fra styret i DrH.

Utvalget har diskutert om kombinasjonen av vervene som forbundsleder og styreleder i DrH kan føre til at kontroversielle avgjørelser ved DrH smitter over på forbundet og dermed skader forbundets omdømme i offentligheten. Dette kan dreie seg om kunstneriske prosjekter ved DrH som utløser kritikk (Norsk Dramatisk Kanon kan stå som eksempel på dette), eller administrative beslutninger som viser seg å bli omstridt.

Fire medlemmer (Heløe, Lindkvist, Sevaldson og Teigen) ser at dette kan være en utfordring og ber styret i NDF være oppmerksom på at NDFs fagpolitiske arbeid kan komme i konflikt

med DrH´s kunstneriske mål. Imidlertid anser disse medlemmene ikke argumentet som tungtveiende nok til å ekskludere forbundsleder fra DrH-styret.

Videre har utvalget diskutert om kombinasjonen av vervene som forbundsleder og styreleder i DrH kan føre til at medlemmenes tillit til forbundet som ivaretaker av medlemmenes faglige interesser svekkes. Selv om styret i DrH prinsipielt ikke skal ha noen innflytelse på kunstneriske avgjørelser tatt av kunstnerisk ledelse ved DrH, kan det oppleves som krenkende for det medlemmet avgjørelsen er tatt i disfavør av, at forbundet oppfattes å stå bak avgjørelsen. Utvalget peker på at dette er mer en psykologisk mekanisme enn en reell problemstilling.

Fire medlemmer (Heløe, Lindkvist, Sevaldson og Teigen) vil, med utgangspunkt i det som er vanlig rollefordeling mellom styret og administrativ ledelse i de fleste virksomheter, legge til at det er administrativ ledelse som skal håndtere den daglige driften av virksomheten, herunder kontakt med ansatte og brukere av huset. Styrets oppgaver er begrenset til å legge langsiktig strategi og vedta budsjett/godkjenne regnskap. Disse medlemmene kan ikke se at styrers normale oppgaver har berøringspunkter med Dramatikerforbundets medlemmers faglige interesser.

Disse medlemmene vil likevel be styret i NDF ta i betraktning mulige konfliktområder ved valg av representant til DrH-styret.

Tre medlemmer (Bugge, Fauske og Halle) anbefaler at Styreleder i NDF ikke sitter i styret i Dramatikkens hus.

Deres begrunnelse er som følger:

- Dersom medlemmer skulle havne i konflikt med Dramatikkens Hus og søker støtte hos sitt eget forbund vil det kunne oppleves som problematisk at ens egen fremste tillitsvalgte også sitter i styret for den institusjonen en er i konflikt med. Dette kan i verste fall svekke enkelte medlemmers tillit til forbundsleder og dermed gjøre lederens arbeid vanskeligere.
- Dersom forbundet skulle mene at Dramatikkens Hus legger seg på en linje som er uheldig for norsk dramatikk og norske dramatikeres interesser vil det være vanskelig å argumentere tydelig i offentligheten for et slikt syn dersom egen styreleder også sitter i styret for Dramatikkens Hus. Det vil svekke troverdigheten i kritikken dersom den kommer fra en som sitter i styret for institusjonen som kritiseres. Dette vil også kunne gjøre forbundsleders arbeid mot offentligheten vanskeligere.
- Disse medlemmene er klar over at styret ved Dramatikkens Hus ikke har ansvaret for hverken den daglige driften av Dramatikkens hus eller de overordnete linjene huset arbeider etter. Vi tror derfor risikoen er liten for at dobbeltrollen som styreleder i NDF og styremedlem i Dramatikkens Hus vil skape reelle hindringer i styreleders arbeid for medlemmene og forbundet. Våre innvendinger til dobbeltrollen handler først og fremst om symboleffekten den kan ha, og hvordan medlemmene kan oppleve den.

- Vi legger også vekt på det faktum at et stort mindretall i forbundet mener at dobbeltrollen er problematisk, slik årsmøtet viste. Det at dobbeltrollen svekker styreleders tillit blant medlemmene er i seg selv et argument for å unngå den.
- Disse medlemmene vil understreke at anbefaling om ikke å la vår styreleder sitte i styret ved Dramatikkens Hus ikke er en kritikk av den jobben nåværende og tidligere styreledere i vårt forbund har gjort der.
- Det har ikke vært utvalgets oppgave å evaluere arbeidet til styret i dramatikkens hus, og heller ikke vår nåværende styreleders arbeid der. Men så langt disse medlemmene kan se det har de ingen holdepunkter for å kritisere arbeidet hun har gjort, og kan heller ikke se at dobbeltrollen har ført til uheldige avgjørelser. Likevel mener de altså det er best å unngå den. Først og fremst av hensyn til forbundet, dets medlemmer og ledere.

Hvordan NDF best kan ivareta og fremme dramatikerens økonomiske og kunstneriske interesser

Et samlet utvalg stiller seg bak betraktningene i det følgende.

Årsmøtet vedtok at vår styrerepresentant skal arbeide for at brukerne/husdramatikerne sikres plass i DrH-styret. I og med at dette er et årsmøtevedtak har utvalget ikke brukt tid på å diskutere tiltaket, men vil bemerke at en brukerrepresentant i styret vil kunne bidra til kommunikasjonsflyt mellom brukerne og styret samt gi brukerne muligheter til å påvirke husets langsiktige strategiplaner. Dette vil kunne imøtekomme noe av den kritikken som har vært rettet mot styret i DrH.

Utvalget er kjent med at nåværende daglig leder planlegger å opprette et kunstnerisk råd. Dette vil også bidra til å gi brukerne innflytelse på den løpende kunstneriske og administrative driften av huset. Utvalget anbefaler at ordningen med et fast kunstnerisk råd formaliseres slik at tiltaket ikke er avhengig av den til enhver sittende lederen.

Utvalget har tatt opp spørsmålet om Urpremierestøtten (fratrekk for teatrene ved uroppførelser). Både teatersjefer og dramatikere har hevdet at dette har medført færre norske uroppførelser. I enkelte innlegg i debatten rundt NDFs forhold til DrH er blitt antydet at urpremierestøtten ble ofret for å opprette DrH – med NDFs velsignelse. Implisitt ligger at man mener det ville vært en opplagt sak for NDF å arbeide for at denne støtten ble beskyttet eller gjeninnført – dersom ikke NDFs leder satt i DrH´ styre.

Utvalget har på forespørsel mottatt en redegjørelse fra Monica om saken. I denne nevnes bl.a. at forbundsleder har initiert et minibransjeråd der NTO/Sceneinstruktørene/NDF møtes jevnlig for å finne felles saker og mål å jobbe for. Forbundsleder har på disse møtene tatt opp muligheten for at organisasjonene sammen kunne løfte frem for departementet en mulig gjeninnføring av urpremierestøtten med friske midler. Videre påpekes det i redegjørelsen at statistikken viser at det ikke er færre urpremierer nå enn tidligere.

Utvalget oppfordrer styret i NDF om å gjøre medlemmene kjent med strategi og arbeid omkring urpremierestøtten og slik oppklare evt. misforståelser.

Utvalget har også drøftet den manglende interessen fra scenekunstinstitusjonenes side hva angår samarbeid med DrH og vilje til å oppføre verk som er utviklet ved DrH. Utvalget vil oppfordre NDFs styrerepresentant til aktivt å arbeide for at et tettere og mer forpliktende samarbeid mellom DrH og scenekunstinstitusjonene får en sentral plass i husets langsiktige strategiplaner.

Hvordan sikre en profesjonell drift av DrH

Spørsmål knyttet til kompetansesammensetningen i styret ved DrH har vært drøftet flere ganger i teksten over. Oppsummert mener et samlet utvalg:

- Dagens vedtekter ikke er til hinder for at de oppnevnende organisasjonene kan oppnevne styremedlemmer med den kompetansen som anses nødvendig.
- Styret i NDF oppfordres til å ta kontakt med de andre oppnevnende organisasjonene i forkant av oppnevnelsene med sikte på å koordinere oppnevnelsene slik at DrH-styrets kompetanse ses i en helhet.

I DrHs vedtekter er det ikke angitt noen begrensinger i antall perioder et styremedlem kan sitte i styret. Det kan være en ulempe at enkelte blir sittende i flere fireårs-perioder i strekk. Utvalget oppfordrer vår representant i styret ved DrH å arbeide for at det vedtektsfestes en begrensing i antall perioder et styremedlem kan sitte. Sammen med endringen som sikrer rullering av periodene mellom styrerepresentantene, vil man oppnå en god balanse mellom hensynene til kontinuitet og fornyelse.